

OBČASNÍK

2/2023

Milí čtenáři, máme před sebou nejteplejší měsíce roku a čekají nás dny na dovolené. Přejeme Vám mnoho slunečných dní plných milých zážitků, dále především pohodu, odpočinek a příjemně strávené chvíle s letním číslem Občasníku.

Proběhl turnaj ve florbalu

Florbalisté čtyř týmů RANGERS, BLACK BLITZ, DICK HOUSE a VÝBĚR Z HROZNŮ se utkali v turnaji na sále místního kulturního domu v sobotu 18. března 2023. Akce se konala pod záštitou SK Rájec, spolku.

Konalo se tradiční pálení čarodějnic

Poslední dubnová noc je spojená s upalováním čarodějnic. Na prostranství za rájeckým kulturním domem v neděli 30. dubna 2023 pořádal SK Rájec, spolek tradiční akci pálení čarodějnic. Čarodějnický rej začal průvodem malých a velkých čarodějnic s čarodějí od školy k víceúčelovému hřišti. Zde byl pro děti připraven program se soutěžemi o ceny. Nejen pro tyto bytosti, ale i ostatní návštěvníky bylo připraveno posezení s občerstvením.

Dobrovolníci uklidili okolí Rájce

V rámci jarní celostátní dobrovolnické úklidové akce Uklidme Česko byl vyhlášen v naší obci na 1. dubna 2023 úklid v katastru Rájce. Cílem bylo uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek.

Zřad dobrovolníků se sešli zastupitelé a pracovníci obce, zúčastnily se i tři předškolní děti. Během tří hodin proběhl úklid na polních cestách kolem železniční tratě, cestě k leštinskému mostu, zpevněné komunikaci u obchvatu a příkopů směrem k Zábřehu. Do úklidu se zapojili i žáci Základní školy Rájec, kteří v rámci dopolední a odpolední školní družiny 13. dubna sesbírali odpadky u silnice směrem k přehradě, kolem chodníků a obslužné zemědělské komunikace na Zvoli. Celkem se zapojilo osmnáct dobrovolníků a sesbíráno bylo 300 kg odpadu. O likvidaci odpadu se postaral Ekoservis Zábřeh.

Uskutečnil se cyklistický závod Moravský pohár 2023

V sobotu 27. května 2023 startoval z Rájce druhý ročník časovky jednotlivců - 3. závod Moravského poháru 2023. Trasa vedla opět do Hynčiny.

Závodníci vyjžděli od Pivovarské Formanky. Za obcí odbočili na zemědělskou stezku, dále vpravo na silnici III. třídy směrem na Jestřebí. Na křižovatce uprostřed Jestřebí odbočili směrem na Lupěné, od křižovatky u Lupěného jeli na Dolní Bušínov, a pokračovali do Hynčiny. Délka trasy byla 14 km.

Jméno	Kat eg.	Tým	Pořadí	Čas
Michal Polcer	B	Silný team Uničov - M	10.	0:30:26
Jan Polcer	B		12.	0:33:07
Jiří Polcer	B	Silný team Uničov - M	13.	0:34:33
Ferdinand Polcer	E	Silný team Uničov - S	7.	0:34:32
Robert Planička	C	Bikesport team Mohelnice	7.	0:31:04

(Zdroj: <http://www.sk-mp.cz/news.php>)

Závodu se zúčastnilo šedesát dva cyklistů, z toho šest žen. Cyklisté byli rozděleni do šesti kategorií. Závodili i ráječtí občané. Pořadatelskou službu zajišťovalo dvacet členů SK Rájec, spolku.

Děti přivítaly svatodušní svátky

Čas letnic neboli svatodušních svátků přichází sedm týdnů po Velikonocích. Letos připadl na 28. května 2023, kdy děti pořádaly „Vozbu krále a vodění královničky“. Chlapci z „nové a staré dědiny“ měli opět nádherně nazdobené vozy pro krále a děvčata překrásné uvázané květiny pro královničky a družičky. K této tradici, která je ojedinělá v širokém okolí jim přálo i slunečné počasí.

Svatodušní svátky se slaví dva dny - v neděli (Svatodušní neděle, seslání Ducha svatého) a v pondělí (Svatodušní pondělí). Poprvé je křesťané slavili ve 3. století a po Vánocích a Velikonocích se staly třetím nejvýznamnějším svátkem, protože završují Ježíšovu pouť. Církevní oslavy vrcholí slavnostní nedělní mší v kostele zdobeném zelenými březovými, lipovými a bukovými větvíčkami, aby se na nich mohl usídlit Duch svatý. Liturgickou barvou je červená na památku ohnivých jazyků, v jejichž podobě sestoupil Duch svatý, proto nesmí v kostele chybět červené květiny, zejména rozkvétající rudé růže. Z tohoto důvodu se mnohde letnicím říká lidově rozálie.

Lidové tradice a zvyky svatodušní neděle:

- S bohatou květinovou výzdobou se o svatodušních svátcích nešetřilo v kostele, ale ani doma. V sobotu se všude uklízelo, lidé zdobili své domy květinami a čerstvou zelení. Dávali je do váz, aby se na nich mohl usadit Duch svatý v podobě holubičky.
- Zelené větvíčky měly do domu přinést štěstí, ochránit dům a dobytek před zlými silami. Když větvíčky ve vodě uvadly nebo uschly do svátků Božího těla (deset dnů po svatodušní neděli), měl v tomto roce někdo z rodiny zemřít.
- V neděli po mši se vařil slavnostní oběd a odpoledne se konaly taneční zábavy.
- Na svatodušní svátky se pekly koláče, koblihy a buchty, tradiční byly obalované květy černého bezu smažené na sádle nebo másle. Na severu Moravy se smažila svatodušní vaječina - míchaná vajíčka.
- V podvečer vycházeli chasníci na náves a práskali biči, aby hřmotem zahnali zlé čarodějnice.
- V minulosti neděle měla ráz především oslav církevních, pondělí dominovaly nejrůznější lidové obyčeje a hry. K oslavám neodmyslitelně patřily hlavně hodokvasy, zpěv a tanec.

- Čištění pramenů a otvírání studánek patřilo k pravidelným každoročním rituálům. Vykonávaly je pouze mladé nevinné dívky. Do každé studánky ve vsi a okolí dívky vložily na chvíli dřevěný křížek a potom vyčistily vodu od napadaného listí a bláta. Na vyčištěný pramen či studnu jako znamení čistoty položily zelený věneček s květinami a bylinami.

- Obchůzky královniček patřily k letnicovým zvykům. Zřejmě se vyvinuly z průvodu děvčat ke studánkám.

- Jízdy králů mají s původními jízdami málo společného. Slavnost se dříve konala na letnici o svatodušním pondělí, ale roku 1953 se přesunula na svatodušní neděli a později se místo pohyblivého

termínu zvolilo pevné datum, koná se každý rok poslední neděli v květnu.

(Zdroj: living.iprima.cz)

Posezení ráječáků u školy

Zastupitelé obce Rájec pořádali v podvečer 31. května 2023 spontánní vzpomínkové setkání ráječských občanů k 15. výročí otevření obchvatu Rájce. Bylo připraveno posezení u lípy, kde si ráječtí mohli popovídat a osvěžit se pivem nebo minerální vodou. Ještě je mnoho pamětníků, co si pamatují frekventovanou dopravu přes Rájec.

Červnové setkávání farníků u sv. Antoníčka

Tři červnové sobotní odpoledne (3., 10. a 17. června 2023) byly slouženy u svatého Antoníčka v Rájci poutní mše svaté s nedělní platností. Bohoslužby celebroid

P. František Eliáš a byly zaměřeny především na mládež a rodiny s dětmi.

Konal se turnaj v nohejbalu

SK Rájec, spolek pořádal 10. června 2023 turnaj trojic v nohejbalu, soupeřilo šest týmů. Sportovní akce proběhla na víceúčelovém hřišti za kulturním domem.

V Rájci proběhl triatlon

V neděli 11. června 2023 se uskutečnila soutěž rájeckých občanů

v triatlonu. Závodu se účastnilo sedmáct závodníků a dvě závodnice. Plnili tři disciplíny - běh, jízdu na kole a pití kelímků piva (netradiční disciplína). Nejen soutěžící, organizá-

toři, ale i diváci si závod užili.

SDH Rájec opravuje

I členové Sboru dobrovolných hasičů Rájec nezhálejí. V loňském roce proběhla výměna oken na budově v areálu U Antoníčka. Letos se pustili do opravy střechy. Probíhá zateplení stropu budovy a střechy. Dále oprava krovů a následně bude provedena pokládka nové střešní krytiny.

Proběhl Den Mikroregionu Zábřežsko

V sobotu 6. května 2023 se v Nemili uskutečnil Den Mikroregionu Zábřežsko. Obec Rájec se prezentovala stánkem. Během dne vystoupily soubory obcí mikroregionu. Odpoledne hrála kapela Blackbirds a večer Dechový orchestr Zábřeh. Návštěvníkům byla přístupná

Tvrz Nemilka, vodní nádrž Nemilka, hasičárna a kaple. Možné bylo využít i výhled z plošiny nad obcí.

Skončil další rok cvičení našich aktivních senierek

Každou středu, mimo letních měsíců, se na sále kulturního domu v Rájci setkávají nejstarší cvičitelky - seniorky ke společnému cca hodinovému cvičení. Jejich obdivuhodnou energii a vitalitu by jim mohla závidět leckterá mladší žena. Do dalších cvičitelských let jim přejeme hodně zdraví a síly.

Novinky ze Základní školy a Mateřské školy Rájec

V dubnu proběhl v základní škole zápis žáků do 1. ročníku pro školní rok 2023/2024, zapsáno bylo šest prvňáčků.

Žáčci 1. až 5. ročníku navštívili jarní Floru Olomouc 2023. Návštěva výstaviště patří mezi oblíbené výlety.

Dívky a chlapci ze školy v měsíci květnu jeli do Mohelnice na dopravní hřiště. Zde děvčata 4. ročníku dělala testy bezpečného a správného chování v silničním provozu při jízdě na kole. Ostatní žáci si taktéž zapůjčili kola a jízdou po dopravním hřišti si zopakovali dopravní značky a upevnili chování při různých dopravních situacích.

Během jednoho květnového dopoledne proběhl ve škole ekologicko - chovatelský program, který vedl RNDr. Jaromír Vachutka. Dítěm byli představeni ptáci, mezi kterými byli například hrdličky, papoušci, zebříčky, amazoňané a jiní. Děti se dozvěděly mnoho

informací z jejich chovu. Hrdličky si školáci mohli vzít do ruky a některé papoušky pohladit.

V červnu jeli žáci na celodenní školní výlet, navštívili Hvězdárnu a planetárium Brno, podzemí a Anthropos - pravěké muzeum. Dále během

posledního měsíce školního roku měli žáčci přednášku o hasičích a o hrozbách na internetu, konal se i dopolední pobyt v přírodě s opékáním buřtů.

Vysvědčení za školní rok 2022/2023 bylo dětem předáno v pátek 30. června 2023.

Pro školní rok 2023/2024 proběhl v květnu zápis dětí do mateřské školy, zapsáno bylo osm dítek.

V dubnu školkáčci navštívili Městskou knihovnu Zábřeh, tvořili z keramiky a byli v herně. Samozřejmě dopoledne před filipojakubskou nocí probíhalo v čarodějnickém duchu. Také jeli do Ekologického centra Mladoňov. Pro chlapce a děvčata bylo zde připraveno spoustu aktivit v herně i venku - hádanky, poznávání lesní zvěře podle zvuků, paroží, kůže, závodivé hry a jiné. Na závěr si děti vyrobily medaile.

V květnu proběhla na školkové zahradě akce - Báječné odpoledne s mojí rodinou. Dítka ze školky vystoupila s krátkým programem, byly připraveny hry a soutěže i v rámci rodinných

týmů. Nechybělo opékání špekáčků. V předposledním květnovém týdnu se děti zúčastnily Mateřinkové olympiády 2023 na Městském

stadionu Zábřeh. Předškoláci závodili v běhu na 30 metrů, hodu do dálky a skoku do dálky. Pro děti byly připraveny i zábavné hry a skákací hrad. Úspěšným malým sportovcem se stal Jakub Beneš, vybojoval v hodu do dálky 2. místo.

V červnu děti rájecké základní školy a mateřské školy navštívily Ekostezku, která začínala v ZŠ a DDM Krasohled Zábřeh a vedla se sedmi zastaveními do parku Wolkerovy sady. Odtud je odvezl autobus do Separexu, kde proběhla prohlídka třídící linky.

Školáci a školkové děti od konce dubna do konce června jezdili na plavecký výcvik na bazén do Mohelnice. Svážel je společný autobus s dětmi ZŠ a MŠ Lukavice.

Informace z úřadu

Od pátku 21. července do pondělí 31. července 2023 bude z důvodu čerpání řádné dovolené provoz Obecního úřadu Rájec

omezen. Žádáme občany o vyřízení nutných úředních záležitostí mimo tyto dny.

Obec Rájec čeká na vyhlášení výzvy pro podání žádosti o dotaci na akci - Obecní kanalizace Rájec. Podklady k žádosti jsou připraveny.

Žádost na úpravu zázemí a vybudování Obecního úřadu Rájec v prostorách kulturního domu je již podaná.

Kam za kulturou

Muzeum Šumperk (Hollarova galerie)

Udělej si sám

Výstava představí fenomén kutilství a jeho produkty - předměty vyráběné svépomocí ve volném čase a nejčastěji z toho, co je po ruce. Zaměřena bude pouze na vybavení interiérů domů a bytů. Výstava potrvá do 3. září 2023.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let zdarma.

Muzeum Šumperk (Muzejíčko)

Pohádky v Muzejíčku

Do Muzejíčka se po více než deseti letech vrátily pohádky. Nová výstava, představuje klasické české pohádky jak formou instalovaných scén, tak i prostřednictvím interaktivních her a úkolů. Potrvá do 1. října 2023.

Vstupné: plné 60 Kč, snížené 40 Kč, děti do 3 let zdarma.

Muzeum Zábřeh

Středověk hrou

V muzejní herně se do 27. srpna můžeme s dětmi vydat o několik staletí zpátky. Společně poznáme, jak se žilo na středověkém hradě, co lidé jedli a jak se bavili. Během výpravy do minulosti nás čekají různé zajímavé úkoly, skládačky, rébusy a hádanky.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 30 Kč, děti do 3 let zdarma.

Společenská kronika

Blahopřejeme

občanům, kteří se v těchto měsících dožívají 60, 65, 70, 75, 80 a více roků. Přejeme Vám do dalších let hodně zdraví, spokojenosti a rodinné pohody.

červenec	srpen	září
Žanda Stanislav	Smičková Marie	Novotná Marie
	Štoppel Václav	Balcárková Ludmila
	Korunová Stanislava	Strašil Jan

Svoz odpadu ve III. čtvrtletí 2023

Svoz plastů

18. července   8. srpna   29. srpna   19. září

Svoz komunálního odpadu

11. července   1. srpna   22. srpna   12. září

Připravované akce

8. července - Malování na silnici

22. července - Retro den, pořádá SDH Rájec

19. srpna - Oslava 750. výročí od založení obce Rájec

Uzávěrka příspěvků do příštího čísla OBČASNÍKU je stanovena na 01. 09. 2023